

ZELDZAME VOGELS IN NEDERLAND 1976

Rare birds in The Netherlands 1976

C. J. G. SCHARRINGA EN E. R. OSIECK

(namens de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna)
(on behalf of the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna)

INLEIDING

Dit is het eerste jaarverslag van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Het geeft een overzicht van waarnemingen uit 1976 van zeldzame soorten die door de commissie behandeld zijn. Voor de werkwijze en samenstelling van de commissie, en de samenwerking met de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) wordt verwezen naar het artikel van Oreel & Osieck (1977). Hierbij moet bedacht worden dat de lijst van soorten die door de commissie behandeld worden (zie Aanhangel bovengenoemd artikel), pas op 1 januari 1977 in werking is getreden. In 1976 en eerder werden alleen waarnemingen van onregelmatige gasten en dwaalgasten (zie Avifauna van Nederland 1970) behandeld. Het verschil met de gepubliceerde lijst is dat hierin enkele schaarse doortrekkers zijn opgenomen die vóór 1977 niet behandeld werden: o.a. Poelsnip, Waterrietzanger en Kleine Vliegenvanger.

In voorgaande jaren werden alle aanvaarde waarnemingen opgenomen in de "Ornithologie van Nederland", sinds 1966 samengesteld door M. J. Tekke. Deze rubriek zal niet gecontinueerd worden; de keuze van de waarnemingen van niet door de commissie behandelde soorten was vrij willekeurig en gaf soms zelfs een onjuist beeld van het voorkomen. Dit komt omdat uitgegaan moest worden van de ingezonden waarnemingskaarten en de ruimte voor deze rubriek beperkt was. Tegenover het verdwijnen van deze rubriek staat dit jaarverslag en het jaarverslag van de Club van Zeetrekwaarnemers (CvZ). Het is duidelijk dat waarnemingen van een aantal interessante soorten tussen wal en schip terecht komen. We denken hierbij onder meer aan schaarse broedvogels, onregelmatige en schaarse doortrekkers, waarvan het belangwekkend is het jaarlijkse voorkomen te registreren. Het ligt in de bedoeling dat in de toekomst wegen zullen worden gevonden om de waarnemingen van dergelijke soorten te verzamelen en te publiceren. Het blijft daarom van belang ook in de toekomst waarnemingsgegevens van dergelijke soorten in te zenden.

Het apart publiceren van de waarnemingen die door de CDNA beoordeeld zijn, heeft het voordeel dat ze beter tot hun recht komen en er ruimte is om een aantal soorten van commentaar te voorzien. Bovendien zijn in dit jaarverslag niet alleen de aanvaarde gevallen opgenomen, maar ook de niet aanvaarde gevallen; deze zijn vermeld in een lijst aan het einde van dit verslag.

Van de aanvaarde gevallen zijn de volgende gegevens opgenomen: (1) datum; (2) plaats; (3) provincie (zie lijst met afkortingen); (4) aantal exemplaren indien meer dan één, alsmede geslacht en leeftijd indien bekend; (5) als de vogel gevangen en geringd is of dood gevonden is, wordt dit aangeduid als respectievelijk "ring-

vangst" en "vondst"; (6) namen van de waarnemers: eerst de naam van degene die de waarneming heeft ingezonden, daarna de namen van ten hoogste twee medewaarnemers in alfabetische volgorde. Indien slechts één waarnemer vermeld wordt (zonder de toevoeging "e.a."), betreft het een onbevestigde waarneming (éénmanswaarneming; alleen van toepassing bij dwaalgasten). Bij broedgevallen zijn overigens alleen plaats, provincie, aantal bekende broedgevallen (indien meer dan één) en de waarnemer(s) vermeld. Voor nomenclatuur en volgorde van de soorten is de Avifauna van Nederland (1970) aangehouden.

Wij hopen dat iedereen zijn waarnemingen van soorten die door de CDNA beoordeeld worden, aan de commissie wil voorleggen, waardoor het jaarlijkse overzicht zo compleet mogelijk wordt. Bij deze doen wij nog een verzoek voor het toezenden van foto's van waargenomen zeldzaamheden voor opname in het verslag.

AFKORTINGEN

CNV	Club van Nederlandse Vogelkundigen
SOVON	Stichting Ornithologisch Veldonderzoek Nederland
Vrs	Vogelringstation
ad.	adult
onv.	onvolwassen
en voor de provincies:	
Dr	Drente
Fr	Friesland
Gld	Gelderland
Gr	Groningen
L	Limburg
NB	Noord-Brabant
NH	Noord-Holland
Ov	Overijssel
U	Utrecht
Zld	Zeeland
ZH	Zuid-Holland
ZIJP	Zuidelijke IJsselmeerpolders

AANVAARDE WAARNEMINGEN

GROTE ZILVERREIGER *Egretta alba*

29 mei-15 juni Knardijk ZIJP (A. Vink, G. J. Gerritsen e.a.). 23 juli Piaam Fr (J. Pilzecker). 2 september Makkum Fr (K. Koopman, D. Tanger).

Deze waarnemingen hebben mogelijk betrekking op dezelfde vogel. Er zijn thans 16 gevallen en 12 onbevestigde waarnemingen.

KLEINE ZILVERREIGER *Egretta garzetta*

27 mei Nederweert L (P.H.B.T. Spreuwenberg). 12 juni Valkenswaard NB (H. Lürding). 16 juni

Leidschendam ZH (P. L. Meininger, S. C. de Hoo). 29 juni De Braakman Zld (F. van de Abele, F. Kint).

Er zijn nu ruim 90 gevallen, waarvan meer dan 50 na 1966.

KOEREIGER *Bubulcus ibis*

4 januari Zevenhoven ZH (echtpaar C. A. Wagenvoort). 29 juni-6 juli Nijkerk Gld (L. M. J. van den Bergh, A. J. Beintema, J. F. N. van Leeuwen). 15 augustus Borger Dr (H. Dekker, echtpaar Snijders).

Er zijn thans 18 gevallen, waarvan 8 in augustus 1974-maart 1975. Vóór deze periode waren er slechts 5 gevallen.

GRAUWE GANS *Anser anser*

Broedgevallen: De Braakman Zld 2 (T. Lebet, J. van Impe), Groote Gat Zld 7 (Lebet 1977a), Stellendam ZH (H. F. van der Lee), Zuidelijk Flevoland ZIJP 2 (A. Vink, N. Marra e.a.).

De soort broedt op verschillende plaatsen in ons land; deels betreft het uitgezette vogels. Voor een overzicht wordt verwezen naar Lebet (1977a).

DWERGGANS *Anser erythropus*

4 januari De Braakman Zld 4 ex. (G. Bulteel, P. Maes, J. de Ridder). 17 januari Zuid-Beveland Zld (J. van Impe). 17 januari Wijhe Ov (W. G. Gerritse, J. W. Vlottes). 19 januari Noordoostpolder Ov (L. M. J. van den Bergh, J. F. N. van Leeuwen). 13 februari De Puttinge Zld (J. van Impe). 11 april Stellendam ZH (T. Lebet).

Met inbegrip van de waarneming uit december 1975 (Limosa 50:40) zijn er in de winter 1975-'76 10 waarnemingen van Dwergganzen gemeld. Dit is een opmerkelijk aantal in vergelijking met voorafgaande winters.

SNEEUWGANS *Anser caerulescens*

11 januari Noordoostpolder Ov blauwe fase (E. C. Smith, J. Phillipona). 9 oktober Oudega Fr (H. F. van der Lee, J. G. van Marle, K. H. Voous). 6 november Stellendam ZH (J. & F. G. Palm). 11 december Bolsward Fr (G. Bulteel, P. Maes, J. de Ridder).

ROTGANS *Branta bernicla*

ondersoort *hrota*

27 maart Texel NH (E. J. M. Veling, P. Hirschler, J. W. de Roever).

Lambeck (1977) vermeldt nog een aantal waarnemingen uit het voorjaar 1976 in het Waddengebied, waaronder één in juli 1975 in Noordoost-Canada gemerkte vogel.

ondersoort *nigricans*

23 mei Vlieland Fr (E. J. M. Veling, G. J. van Bladeren, J. W. de Roever).

Dit is het tweede geval van deze ondersoort. Lambeck (1977) noemt nog twee waarnemingen uit het voorjaar 1976 in het Waddengebied. Daar deze ondersoort wordt verhandeld, is het best mogelijk dat de waarnemingen betrekking hebben op uit gevangenschap afkomstige vogels.

CANADESE GANS *Branta canadensis*

Broedgeval: Bergen op Zoom NB (T. Bakker, H. van Loon).

De soort heeft hier ook in 1975 gebroed (Vogeljaar 24:16). De vogels zijn volgens Lebet (1977b) "vrijwel zeker" uit een nabijgelegen vogelpark afkomstig.

ROODHALSGANS *Branta ruficollis*

winter 1975-'76 Hollands Diep-Haringvliet ZH 2 ex. (G. L. Ouweneel, H.F. van der Lee e.a.).

1-25 januari Oostelijk en Zuidelijk Flevoland ZIJP (A. B. H. Wolff). 6 maart Texel NH (echtpaar W. Nagelkerken). 10-23 december Hollands Diep-Haringvliet ZH (G. L. Ouweneel).

Van de twee vogels in het Hollands Diep-Haringvliet was één vogel geringd. Sinds de winter 1968-'69 verblijft hier jaarlijks een geringd exemplaar, mogelijk steeds dezelfde vogel.

BASTAARDAREND *Aquila clanga*

15 mei Rottummerplaat Gr (M. R. van Eerden, D. Prop, P. Wildschut).

Dit is het eerste geval in de 70-er jaren. In de 60-er jaren zijn 7 waarnemingen en een vondst bekend geworden.

SCHREEUWAREND *Aquila pomarina*

22 mei Knardijk ZIJP (C. J. G. Scharringa).

Buiten de vier gevallen (waaronder drie vondsten) is dit de vijfde onbevestigde waarneming.

WITBANDZEEAREND *Haliaëtus leucoryphus*

12 oktober Barneveld Gld ad. (A. Bruijn, J. W. H. Heijnen, K. de Lange e.a.).

Dit is een nieuwe soort voor ons land. Het is echter waarschijnlijk dat het een uit gevangenschap afkomstige vogel betreft. De dichtstbijgelegen broedgebieden liggen aan de oostzijde van de Kaspische Zee. Volgens Glutz von Blotzheim, Bauer & Bezzel (1971) is de soort driemaal in Europa (Rusland uitgezonderd) vastgesteld: Finland (1926), Polen (1943), Noorwegen (1949).

SLANGENAREND *Circaëtus gallicus*

14 april Hilversum NH (F. G. Rozendaal). 22 mei Baarn U (C. J. G. Scharringa).

Tot dusver waren er zeven gevallen (waaronder twee vondsten) en één onbevestigde waarneming.

ROODPOOTVALK *Falco vespertinus*

19 mei Doniawerstal Fr ♂ (L. M. J. van den Bergh). 25-29 augustus Schiermonnikoog Fr 6 onv. (E. R. Osieck, W. J. R. de Wijs e.a.). 28 augustus Wassenaar ZH onv. (J. A. de Raad, J. N. Marra). 28 augustus Oostvaardersdijk ZIJP 3 onv. (C. J. G. Scharringa). 5 september Almere ZIJP onv. (K. J. Eigenhuis, E. Bos, U. Glimmerveen). 15 september-17 oktober Pampushaven ZIJP maximaal 9 ex. (R. van Poelgeest, F. E. de Roder, K. Schouten). 16 september Castricum NH ♂ (echtpaar P. Meeth). 18-19 september Texel NH onv. (excursie CNV). 25 september Texel NH onv. (C. J. G. Scharringa). 8 november Kesteren Gld ♂ (A. Vink).

In vergelijking met 1974 en 1975 was dit een jaar met veel waarnemingen. Opvallend is dat de soort in Groot Brittannië vooral in het voorjaar wordt waargenomen (Sharrock & Sharrock 1976) en in ons land in het najaar.

RODE PATRIJS *Alectoris rufus*

26 december Oostelijk Flevoland ZIJP 11 ex. (A. A. Andriessen).

De soort wordt ten behoeve van de jacht nog steeds uitgezet en deze waarneming zal dus zeker betrekking hebben op uitgezette vogels. Ook op andere plaatsen schijnt de soort te worden waargenomen.

KLEINST WATERHOEN *Porzana pusilla*

12 juni Makkum Fr 3 ♂♂ roepend (J. W. de Roever, A. A. Hinloopen).

GROTE TRAP *Otis tarda*

27 februari Utrecht U ♂ (A. J. H. Baron van Lynden).

Na het grote aantal waarnemingen in 1970, 1971 en 1972 is dit pas de eerste waarneming.

STEPPEKIEVIT *Chettusia gregaria*

28-30 april Herwijnen Gld (H. Horn, L. van den Ham, H. J. van Ingen). 18 september Winterswijk Gld (R. G. M. Kwak e.a.).

Naast één onbevestigde waarneming zijn er thans zes bevestigde waarnemingen. De soort is ook in 1974 en 1975 in ons land waargenomen.

POELRUITER *Tringa stagnatilis*

8 mei Knardijk ZIJP (J. H. van Kreuningen). 27 juni Oostvaardersdijk ZIJP 2 ex. (C. J. G. Scharringa). 4 juli Oostvaardersdijk ZIJP (C. J. G. & J. Scharringa). 23 juli Muiderberg NH (A. B. H. Wolff). 16 augustus Leidschendam ZH (P. L. Meininger).

Er zijn nu ruim 40 gevallen, waarvan een groot deel werd waargenomen in Zuidelijk Flevoland.

BONAPARTES STRANDLOPER *Calidris fuscicollis*

25 september Zuidelijk Flevoland ZIJP (A. J. P. Bos, B. Loos, C. J. Smit).

Buiten twee onbevestigde waarnemingen is dit de derde bevestigde waarneming.

BREEDBEKSTRANDLOPER *Limicola falcinellus*

29 augustus Ulrum Gr (E. Boekema).

Er zijn nu ongeveer 40 gevallen, waarvan een groot deel in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland werd waargenomen.

GRIEL *Burhinus oediacnemus*

4 april Castricum NH (H. Kuperus, D. J. van Deelen).

KLEINSTE JAGER *Stercorarius longicaudus*

20 juli Vlieland Fr ad. (L. van Marion, E. 't Hart, J. Holthuizen). 8 augustus Noordwijk ZH vondst onv. (H. Verkade). 4 september Hontenisse Zld vondst onv. (G. M. P. Sponselee). 9 september Enkhuizen NH vondst onv. (T. A. Renssen). 3 oktober Camperduin NH onv. (C. S. Rose-laar, J. W. de Roever, P. Zwitser).

De drie gevonden vogels bevinden zich in de collectie van het Zoölogisch Museum te Amsterdam. Buiten de twee vermelde waarnemingen zijn er nog enkele waarnemingen van onvolwassen vogels waarvan de beoordeling is opgeschort in afwachting van een aangekondigd artikel in British Birds over de determinatie van jagers (bedoelde waarnemingen staan voorlopig te boek als "niet aanvaard"). Alleen al uit het aantal vondsten is duidelijk dat de soort deze nazomer en herfst talrijker was dan andere jaren. In Groot Brittannië werden in mei-oktober maar liefst 109 waarnemingen bekend waarvan 39 in de periode eind augustus-begin september. Hoewel er dit jaar speciale aandacht aan deze soort werd besteed, wordt er toch gesproken van een "autumn passage unprecedented this century" (British Birds 70: 425).

KLEINE BURGEMEESTER *Larus glaucooides*

29 januari-3 februari Scheveningen ZH onv. (J. H. Klatte, A. Vink; foto in Limosa 50: 48). 22 februari IJmuiden NH onv. (F. E. de Roder, K. Schouten).

In december 1975 waren in IJmuiden 2 onvolwassen vogels aanwezig (Limosa 50:48). Sinds 1972 wordt de soort jaarlijks vastgesteld en is het aantal gevallen ongeveer verdubbeld.

REUZENZWARTKOPMEEUW *Larus ichthyaëtus*

28 juli Zuidelijk Flevoland ZIJP ad. (A. Vink). 15 augustus Workum Fr ad. (P. W. Bouma, J. de Vries).

Dit is het derde achtereenvolgende jaar dat de soort in het IJsselmeergebied werd gezien. Het betreft waarschijnlijk steeds dezelfde vogel.

DWERGMEEUW *Larus minutus*

Broedgevallen: 13 juni Knardijk ZIJP twee nesten met 1 ei en 3 eieren (J. W. de Roever, G. J. Orel).

In de voorafgaande jaren zijn verschillende broedgevallen vastgesteld in het Lauwersmeer, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland.

WITVLEUGELSTERN *Chlidonias leucopterus*

16 juli Oostvaardersdijk ZIJP ad. (J. F. de Miranda, C. J. G. Scharringa). 18 juli Oostvaardersdijk ZIJP 4 ad. (C. J. G. Scharringa, N. Marra). 24-25 juli Oostvaardersdijk ZIJP 2 ad. (J. F. de Miranda, C. J. G. & J. Scharringa). 31 juli Hoogezand-Sappemeer Gr ad. (E. Boekema). 8 augustus Oostvaardersdijk ZIJP 5 ad. (J. F. de Miranda, C. J. G. & J. Scharringa). 15 augustus Oostvaardersdijk ZIJP 6 ad., 3 onv. (E. R. Osieck, J. F. de Miranda, C. J. G. Scharringa). 22 augustus Oostvaardersdijk ZIJP 2 ad., 2 onv. (J. F. de Miranda, C. J. G. & J. Scharringa). 4 september Oostvaardersdijk ZIJP 2 of 3 ad. (J. F. de Miranda, J. Prins).

Ook dit jaar komen de waarnemingen vrijwel uitsluitend uit Zuidelijk Flevoland. Deze waarnemingen betreffen minimaal 11 verschillende vogels: 7 adulte en 4 onvolwassen vogels. Zie voor het voorkomen in Nederland tot en met 1975 het artikel van Scharringa & De Miranda (1977).

WITWANGSTERN *Chlidonias hybrida*

17 juli Zuidelijk Flevoland ZIJP ad. (A. Vink). 22 augustus Knardijk ZIJP ad. (H. F. van der Lee, J. Kist, K. Waldeck).

Het voorkomen van deze soort heeft een onregelmatig karakter. Na een aantal jaren met geen of weinig waarnemingen en 1975 met maar liefst ongeveer 30 waarnemingen, dit jaar slechts twee.

ZWARTE ZEEKOET *Cephus grylle*

10 september Camperduin NH (A. van den Berg, C. Reijnders, P. Zwitser e.a.).

KUIFKOEKOEK *Clamator glandarius*

6-7 september Giessenburg ZH (G. J. Hammerpagt, N. Koppelaar).

Er zijn thans 5 gevallen (waaronder twee vondsten) en twee onbevestigde waarnemingen.

RUIGPOOTUIL *Aegolius funereus*

17 april Gieten Dr (H. F. van der Lee).

De soort schijnt ook op andere plaatsen in Drente (en erbuiten?) te zijn waargenomen. Het is jammer dat niet alle waarnemingen worden ingestuurd, waardoor de uitbreiding niet op de voet kan worden gevolgd en de gegevens verloren dreigen te gaan.

ALPENGIERZWALUW *Alpus melba*

15 september Oostvoorne ZH (P. L. Meininger, J. Ruinaard). 29 september Zandvoort NH (T. M. van Spanje).

Er zijn thans 4 gevallen (waaronder twee vondsten) en 4 onbevestigde waarnemingen.

SCHARRELAAR *Coracias garrulus*

10 juli Swalmen L (L. E. & J. Wahlenberg).

De soort is sinds 1966 elk jaar in ons land waargenomen. Na enkele jaren met meerdere waarnemingen is dit het vierde achtereenvolgende jaar met één waarneming.

GROTE PIEPER *Anthus novaeseelandiae*

15 september Vlieland Fr vondst (P. M. Zegers; collectie Zoölogisch Museum). 22 oktober Schiermonnikoog Fr (K. Waldeck).

KLEINE KLAPEKSTER *Lanius minor*

3 juni Vlieland Fr (E. J. van IJzendoorn). 23-28 augustus Schiermonnikoog Fr (P. Schoorl, E. R. Osieck, W. J. R. de Wijs).

Er zijn thans 15 gevallen (waaronder twee vondsten) en 7 onbevestigde waarnemingen. De soort is sinds 1967 nagenoeg elk jaar waargenomen.

KRAMSVOGEL *Turdus pilaris*

Broedgevallen: minstens 15, voornamelijk in de provincie Limburg. Verder in Noord-Brabant (Oerle en Kampina), Gelderland (Ede) en Drente (Ruinen) (med. SOVON).

BLAUWBORST *Cyanosylvia svecica*

ondersoort *svecica*

15 april Sliedrecht ZH ringvangst (R. Meijer).

CETTISZANGER *Cettia cetti*

Broedgeval: Canisvliet Zld (J. J. van der Steen e.a; Limosa 50:61).

Voorts de volgende waarnemingen en ringvangsten in april-juni:

10 april Oostvoorne ZH ringvangst (Vrs Rijnmond). 10 april-3 juli Numansdorp ZH (H. F. van der Lee, G. L. Ouweneel, L. Preesman). 13 april-juli Ankeveen NH (P. van der Poel, N. Nuyen, E. R. Osieck). 25 april Dordtse Biesbosch ZH (T. Lebret, L. van der Kooy). 6 mei Terneuzen Zld (W. M. Wisse). 8 mei-15 juni Hardinxveld ZH (R. Meijer e.a.). 22 mei Ameide ZH (F. D. Veldkamp) 23 mei Quackjeswater ZH 3 ex. zingend (P. H. B. T. Spreuwenberg). 28 mei Kortenhoef NH (P. van der Poel). 26 juni Axel Zld (W. M. Wisse).

Buiten bovengenoemde plaatsen voorts nog de volgende waarnemingen en ringvangsten uit juli-oktober:

14 augustus-2 oktober Oostvoorne ZH 8 ringvangsten (Vrs Rijnmond). 15 augustus Zuidelijk Flevoland ZIJP (K. Visser, P. v.d. Poel). 24 augustus Hulst Zld 2 ringvangsten (G. J. Slob). 17 september Spijkenisse ZH ringvangst (W. H. P. Obee). 20 september Spijkenisse ZH ringvangst (W. H. P. Obee). 20 september Texel NH ringvangst (J. C. Kiewiet, A. J. Dijkzen, M. C. Stoepker). 22 september Hoek van Holland ZH ringvangst (L. S. Buurma). 25 september-4 december De Braakman Zld (W. M. Wisse). 3 oktober en 8 november Wissekerke Zld (T. Lebret). 9 oktober Huizen NH ringvangst (K. Visser, P. v.d. Poel). 10 oktober Zuidelijk Flevoland ZIJP (K. Visser, P. v.d. Poel). 31 oktober Vuren Gld ringvangst (R. Meijer).

Nieuwe broedvogel voor Nederland. Ook dit jaar komen de waarnemingen grotendeels uit Zeeland en Zuid-Holland. Ankeveen blijft de noordelijkste plaats waar de soort al enkele jaren achtereenvolgend aanwezig is. De ringvangst op Texel is de meest noordelijke waarneming in ons land. In tegenstelling tot Engeland (Brit. Birds 70:432) lijkt van verdere uitbreiding geen sprake.

KREKELZANGER *Locustella fluviatilis*

11 en 12 juni Zuidlaardermeer Gr (E. Boekema, H. Visser).

Er zijn thans 8 gevallen.

SPERWERGRASMUS *Sylvia nisoria*

15 augustus Oostvoorne ZH ringvangst onv. (C. J. Breek). 30 augustus Terschelling Fr ad. C. J. G. & J. Scharringa). 6 september Den Haag ZH ringvangst onv. (P. L. Meininger, N. D. van Swelm). 12 september Vlieland Fr ringvangst 2 onv. (K. Terpstra). 14 september Vlieland Fr ringvangst onv. (G. C. Boere). 19 september Hoek van Holland ZH ringvangst onv. (L. S.

Buurma). 20 september Oostvaardersdijk ZIJP ringvangst onv. (E. R. Osieck, R. van Poelgeest). 29 september Wonseradeel Fr ringvangst onv. (A. Bakker). 9 oktober Vlieland Fr ringvangst onv. (H. M. van Eck, W. H. van Dobben). 13 oktober Schiermonnikoog Fr ringvangst onv. (J. E. Winkelman, A. J. Klarenberg, W. J. R. de Wijs). 20 oktober Schiermonnikoog Fr ringvangst onv. (J. E. Winkelman, A. J. Klarenberg, W. J. R. de Wijs).

De soort wordt nu jaarlijks vastgesteld. De meeste gevallen betreffen ringvangsten, voor het merendeel betrekking hebbende op onvolwassen vogels.

BERGFLUITER *Phylloscopus bonelli*

17 mei Den Haag ZH (A. F. van Olphen, N. D. van Swelm).

Er zijn thans 10 bevestigde waarnemingen en één onbevestigde waarneming.

NOORDSE BOSZANGER *Phylloscopus borealis*

13 september Schiermonnikoog Fr ringvangst (J. E. Winkelman, A. J. Klarenberg, M. J. Verdonk; Limosa 50: 119-120).

Dit is het vijfde geval en de eerste ringvangst in ons land.

BLADKONINKJE *Phylloscopus inornatus*

5 oktober Den Haag ZH (A. Remeus). 12 oktober Schiermonnikoog Fr ringvangst (J. E. Winkelman, A. J. Klarenberg, W. J. R. de Wijs).

PALLAS' BOSZANGER *Phylloscopus proregulus*

9 oktober Texel NH (F. J. Maas). 15 oktober Vlieland Fr ringvangst (G. C. Boere, P. M. Zegers).

Er zijn thans 7 gevallen en één onbevestigde waarneming. Het vierde achtereenvolgende jaar dat de soort in ons land is vastgesteld.

WAAIERSTAARTRIETZANGER *Cisticola juncidis*

Broedgevallen: Verdronken Land van Saeftinge Zld 2 (J. de Ridder, P. Maes; Giervalk 66:146), - Wieringermeer (M. Zijlstra; Limosa 51: 69-73).

Voorts de volgende waarnemingen:

5 januari Vlaamse Kreek (J. van Impe). 27 juni Zundert NB (J. de Ridder, P. Maes; Giervalk 66: 146). 3 juli-16 augustus Verdronken Land van Saeftinge max. 8 ex. waarvan 4 zingende ex. (J. de Ridder, P. Maes, Giervalk 66:146). 29 juli Laaxum Fr (A. Helbig). 16 augustus Amstelmeer NH 2 ex. waarvan één zingend (C. & R. Reijnders, H. Blankert e.a.). 6 september Cadzand Zld (G. Huber, H. Wipperfürth).

Na het mislukte broedgeval in 1975 (Limosa 50:57) werd in 1976 het voeren van jongen waargenomen in de Wieringermeer en werden op het Verdronken Land van Saeftinge op twee plaatsen uitgevlogen jongen waargenomen. Het nest met twee niet uitgekomen eieren van het broedgeval in de Wieringermeer werd geschonken aan het Zoologisch Museum te Amsterdam.

WITHALSVLIEGENVANGER *Ficedula albicollis*

7 mei Heemskerk NH ♂ (C. & R. Reijnders e.a.).

Dit is de vijfde bevestigde waarneming.

KLEINE VLIEGENVANGER *Ficedula parva*

20 september Schiermonnikoog Fr ringvangst (J. E. Winkelman, A. J. Klarenberg). 25-26 september Texel NH 1-2 ex. (J. Swaab, J. G. van Marle, C. J. G. Scharringa).

BUIDELMEES *Remiz pendulinus*

25 maart Knardijk ZIJP ♂ (J. Mulder). 23 oktober Kornwerderzand Fr 4 ex. (J. T. Hendriksma, T. van Malsen).

TAIGABOOMKRUIPER *Certhia familiaris*

14 maart Oostvaardersdijk ZIJP (C. J. G. Scharringa). 2 oktober Aarle-Rixtel NB ringvangst (M. P. van Aerle e.a.). 20 oktober Laaxum Fr ringvangst (J. H. P. Westhof). 2 november Schiermonnikoog Fr ringvangst (J. E. Winkelman, A. J. Klarenberg). 6 november Joure Fr ringvangst (J. de Jong, J. A. de Vries).

WITKOPGORS *Emberiza leucocephalos*

23 oktober Den Haag ZH ringvangst onv. ♂ (G. D. van Engelen, M. J. Tekke).

Er zijn thans 15 gevallen (6 vondsten en 9 ringvangsten) en 3 onbevestigde waarnemingen.

BOSGORS *Emberiza rustica*

24 september Schiermonnikoog Fr ringvangst (J. E. Winkelman, A. J. Klarenberg).

Een tweede vangst in 1976 werd helaas niet aan ons doorgegeven (eind september). Er zijn thans 9 gevallen (waaronder 4 vondsten en 3 ringvangsten) en één onbevestigde waarneming.

ROODMUS *Carpodacus erythrinus*

18 mei Vlieland Fr (J. Moerkerk, echtpaar Keuker).

Dit is het 7e geval.

NIET AANVAARDE WAARNEMINGEN

In onderstaande lijst zijn alle waarnemingen opgenomen die om één van de volgende redenen niet zijn aanvaard:

- * de waarneming werd ingezonden zonder een beschrijving.
- * de waarneming was onvoldoende gedocumenteerd dat wil zeggen de commissie kon niet met zekerheid uit de beschrijving opmaken dat het de aangeduide soort betrof.
- * in slechts enkele gevallen komt het voor dat de waarneming waarschijnlijk op een andere soort betrekking had.
- * waarnemingen waarvan met grote stelligheid kan worden aangenomen dat het uit gevangenschap afkomstige vogels betreft.

Van de waarnemingen is uitsluitend de datum opgenomen. Soorten die niet op de Nederlandse lijst voorkomen, zijn aangeduid met hun wetenschappelijke naam.

Geelsnavelduiker, 22 februari.

Aalscholver, ondersoort *carbo* 28 maart, 11 april en 26 september.

Pelecanus crispus, 2 januari, 12 augustus.

Koereiger 22 juni.

Botaurus lentiginosus 22 februari.

Flamingo diverse waarnemingen.

Oxyura jamaicensis 25 januari.

Dwerggans 28 februari, 22 januari, 13 en 27 maart, 17 en 27 december.

Buizerd, ondersoort *vulpinus* 22 augustus.

Bastaardarend 25 september.

Dwergarend 25 augustus, 1 december.

Grijze Wouw 18 september.

Roodpootvalk 8 mei, 6 en 25 september, 10 oktober.

Grote Trap 27 augustus.

Terek Ruiter 22 februari.

Amerikaanse Gestreepte Strandloper 12 juni.

Bairds Strandloper 12 augustus.
 Grote Franjepoot 19 april.
 Kleinste Jager 27 juli, 19 september en 3 waarnemingen op 3 oktober.
 Ivoormeeuw 31 januari.
 Kleine Burgemeester 16 oktober.
 Witvleugelstern 25 augustus.
 Grote Pieper 18 april, 18 september.
 Petsjora Pieper 4 september.
Monticola solitarius eind augustus.
Acrocephalus dumetorum 29 mei.
 Sperwergrasmus 15 augustus.
Sylvia sarda 5 juni.
 Taigaboomkruiper 5 december.
 Bruinkopgors 6 augustus.
 Zwartkopgors 24 september.
 Dwerggors 8 april, 27 december.
 Witsluitbarmsijs 1 januari, 9 februari.
Carpodacus roseus 16 augustus.
Sturnus unicolor 26 januari.
 Rose Spreeuw 22 april.

LITERATUUR

- Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. Avifauna van Nederland. Tweede, bijgewerkte en herziene druk. E. J. Brill, Leiden.
- Glutz von Blotzheim, U.N., K. M. Bauer & E. Bezzel. 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 4. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- Lambeek, R. H. D. 1977. Het voorkomen van Rotgans *Branta bernicla* ondersoorten in het Nederlandse Waddengebied tijdens het voorjaar van 1976.
- Lebret, T. 1977a. Waarnemingen aan broedende Grauwe Ganzen *Anser anser* op een Nederlandse broedplaats. *Limosa* 50: 10-21.
- Lebret, 1977b. Canada-ganzen als wezensvreemde concurrenten in ons oecosysteem. *Watervogels* 2(1): 22-24.
- Oreel, G. J. & E. R. Osieck, 1977. Commissie voor de Nederlandse Avifauna: Taak en werkwijze CDNA en CSNA. *Limosa* 50: 137-144.
- Scharringa, C. J. G. & J. F. de Miranda. 1977. Het voorkomen en de status van de Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* in Nederland, *Limosa* 50: 27-33.
- Sharrock, J. T. R. & E. M. Sharrock. 1976. Rare birds in Britain and Ireland. T. & A. D. Poyser, Berkhamsted.

Adres: C. J. G. Scharringa, Van der Waalsstraat 28, 6706 JP Wageningen.
 E. R. Osieck, Steffenshein 20, 1251 ZE Laren N.H.

Correcties "Ornithologie van Nederland 1974, 1975" (*Limosa* 50: 34-60).

177. Dwergmeeuw, wetenschappelijke naam moet zijn: *Larus minutus*.
 281. Spotvogel 1975, schrappen "Voor het eerst . . . gehoord".
 314. Witkopgors, wetenschappelijke naam moet zijn: *Emberiza leucocephalos*.